

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έμπομπή διά
τήν 18ην 'Ιουλίου 1971
ήμεραν ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καί ώραν: 21.45 - 22.15

Τήν έμπομπήν παρουσιάζουν
ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ.
Τραγουδά ή ΚΑΒΙΩ
Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

123_u

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν περασμένη Κυριακή, αγαπητέ μου Γιάγιο, μιλούσαμε για
τόν περόφημο Ζωολογικό Κήπο τής 'Αθήνας, πού βρισκότανε στό
Παλαιό Φάληρο καί σήμερα δέν υπάρχει πιά. Μά δέν είναι τό
μόνο θέαμα τής παλαιάς 'Αθήνας πού έχει χαθεί. Κι' ένα από τά
πιο σημαδιακά, νά πούμε, όχι βέβαια τό σπουδαιότερο, ήτανε
τό Πανόραμα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποιό Πανόραμα ; Τό θέατρο πού είχε κτίσει ο μακαρίτης ο Σα-
μαρτζής στην πλατεία Λαυρίου ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι. Αυτό τό θέατρο Πανόραμα, είναι πολύ πολύ μεταγενέστερο.
Αυτό τό θέατρο Πανόραμα, κτίσθηκε γύρω στά 1917 από τόν θεα-
τρικό επιχειρηματία Φώτη Σαμαρτζή, ενώ τό άλλο Πανόραμα, γιρε-
μιστηνε λίγο νωρίτερα, ως " αΐσχος καί ^{άσχημια} προσθάλκουσα
τήν πόλιν των 'Αθηνών ", όπως έγραφαν οι χρονογράφοι τής έπο-
χής.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μά τί ακριβώς ήτανε αυτή ή άσχημια καί τό αΐσχος πού προσέ-
βαλλαν τήν κλασθησία τής πόλεως ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σιέφου Γιάγιο ένα κυλιό κτίριο, όχι πολύ ψηλό, έως τέσσερα
μέτρα τό πολύ, σιέτα ντουβάρια χωρίς παράθυρα, σαν χαμηλός
πύργος... Μιά στέγη επικλινης μέ κεραιίδια καί στόπο...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Είπες σκέτα ντουβάρια χωρίς παράθυρα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χωρίς παράθυρα. Γύρω γύρω όμως είχε μικρές τρύπες στίς όποτες κολλούσανε τά μάτια τους οί άθηναίοι άντί μιās δευάρας καί βλέπανε...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί βλέπανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ό τι μπορείς νά φαντασθής Γιάγιο. Κυρίως χρωματιστές εικόνες από τόν Γαλλο-γερμανικό πόλεμο του 1870... Βλέπανε καί τοπεΐα μέ χιόνια, τοπεΐα τής Άφρικής μέ άγρια θηρία, τήν καθέλκυσι ενός καινούργιου πλοίου στήν Άγγλία, φωτογραφίες από ύμορφες γιαπωνέζες γνέϊσσεσ καί γενικά κάθε τί έξωτικό πού ό άθηναίος δέν είχε τήν εύχέρζια νά τό ίδή ούτε σέ έφημερίδα πού τότε βγαίνανε χωρίς εικονογράφει, ούτε σέ κανένα από τά φτωχά περιοδικά τής έποχής εκείνης.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τώρα τό κυριώτερο ; Ποϋ βρισκότανε αυτό τό Πανόραμα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν είσοδο του Σταδίου, άριστερά, στό τέρμα τής όδου 'Ηρώδου Άττινου.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβα ποϋ. 'Απέναντι στίς περίφημες " 'Αγελάδες ".
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γιάγιο πού ξέρεις καί τίς 'Αγελάδες.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μά αυτό τό κέντρο πού λεγότανε " 'Αγελάδες ", ύπήρχε όταν πρωτοήρθα στήν 'Αθήνα, έδω καί σαράντα χρόνια. Μόνο πού δέν θυμάμαι, γιά ποιόν λόγο λεγότανε έτσι αυτό τό κέντρον.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι σ'έκεινο άκριβώς τό μέρος, στό τέρμα τής όδου 'Ηρώδου Άττινου, άπέναντι στήν είσοδο του Σταδίου, ό χώρος ήτανε μαντρωμένος γιατί εκεί πέρα βρισκόντουσαν τά Βουστάσια του γαλακτοπώλη τής έποχής, του Κρυσάκη. Νά λάβης ύπ'όψι σου Γιάγιο, ότι γύρω στά 1900, δύο ήτανε τά μεγάλα γαλακτοπωλεία, του Κρυσάκη καί του Μπερνίτσα. Άργότερα, κατά τό έτος 1907, άνοιξε τ ό πρώτο μεγάλο γαλακτοπωλείο καί ζαχαροπλαστείο στήν ~~έδω~~ λεωφόρο Πανεπιστημίου, κοντά στήν 'Ομόνοια, τά 'Ηνωμένα Βουστάσια του Λεμπέση καί Γεωργαντή, μέ βελουδένιες πολθρόνες...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ας ξαναγυρίσωμε στίς 'Αγελάδες καί τό Πανόραμα. Θυμάμαι κα-
λά τό κέντρον 'Αγελάδες, όπου στήν περίοδο τῆς Κατοχῆς, ὑπῆρχε
κάποιο ὑπαίθριο καλοκαιρινό Βαριετέ μέ ἀξιόλογα νούμερα μάλιστα
στό ἴδιο αὐτό κέντρον, τό πρωῖ, ὅπως καί ὅλον τόν χειμῶνα,
λειτούργοσε ἕνα Σιαττινγη Ρίνγη ἢ Πατινάς μέ ἄλλα
λόγια τροχοπεδιλοδρομία. Γύρω γύρω καθόντουσαν νταντάδες μέ
τά μωρά τους ἢ μητέρες μέ τά παιδιά τους καί πίνοντας μιά για-
ζόζα ἢ ἕναν καφέ, διεσκέδαζαν μέ τούς θαμῶνες πού τρέχανε μέ
τά πατίνια τους στήν ἔσφαλτο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Πρίν ὅμως γίνῃ αὐτό τό κέντρον μέ τά πατίνια καί τό
Βαριετέ, ὑπῆρχαν ἐκεῖ οἱ ἀγελάδες τοῦ Χρυσάκη καί ὁ δρόμος
ἦτανε ἀδιάβατος.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αδιάβατος, γιά ποιόν λόγο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρῶτον ἀπό τήν λάσπη πού δημιουργοῦσαν τά νερά τοῦ βουστασίου
καί δεύτερον ἀπό τήν δυσσομία πού προκαλοῦσαν τριάντα σαράντα
ἀγελάδες μέ τήν κοπριά τους.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ὅπως δήποτε, ἔχω ἀκούσει ἀπό παληούς ἀθηναίους ὅτι ὁ Χρυσάκης
αὐτός καί ὁ Μπερνίτσας, ἦτανε οἱ πρῶτοι γαλατάδες τῆς 'Αθήνας
πού μοιράζανε γάλα στά σπιτία μέ ἀμαξάνια.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτό εἶναι ἀλήθεια. Θυμάμαι τά ἀμαξάνια τους πολύ καλά. Ἐνα
μεγάλο ξύλινο κουτί πού εἶχε μέσα δύο δοχεῖα γάλα μέ βρουσάνια.
Τά ἀμαξάνια αὐτά ἦτανε μέ ἕνα ἄλογο. Κατέβαινε ὁ ἀμαξᾶς καί
γέμιζε τό δοχεῖο τῆς οἰᾶς ἢ τῆς μισῆς μέ γάλα. Ἡ ὑπηρέτρια τοῦ
σπιτιοῦ τό ἄδειαζε στήν κατσαρόλα της καί τό ἀμαξάνι ἔφευγε.
'Ὁ Μπερνίτσας ἔκανε πρῶτος αὐτήν τήν καινοτομία καί αὐτό ἐθεω-
ρήθηκε μεγάλο γεγονός πολιτισμοῦ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ὁ Μπερνίτσας πού εἶχε τό βουστάσιό του ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβῶς στήν γωνία τῆς ὁδοῦ 'Ηλείρου καί Μιχαῆς Βόδα. Περνού-
σαμε ἀπ' ἐκεῖ πηγφίνοντας στό σχολεῖο μας καί χαζεύαμε τίς ἀγε-
λάδες τοῦ Μπερνίτσα ἀπό τά κἀγκελλα.

Auto to Lyon a la fin

Dr. Wm. Jones 984-161
Kagwio 628-618
~~Kyaboo 628~~

TABLE RONDE - MYKONOS

72.600
420
600
2525
2506
2525

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι τί θά ~~πρόσβαλλε~~ με τό μπέρδεμα εϊκότων καί κει-
μένου.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μόνο μέ τό μπέρδεμα ; Τήν άγραμματοσύνη του πανοραματζή που
τήν άφήνεις ; Είχε μείνει ιστορική ή φράσις ενός πανοραματζή
πού έλεγε : 'Εδω κύριοι βλέπετε τήν πυριφλεγής έρημος τήν
Ζαχάρα πού λέγεται έτσι διότι βγάνει τήν ζάχαρη...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Εδω κύριοι βλέπετε τόν καταρράκτη του Γαργάρα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόν διέκοπτε ό πελάτης : Του Ν ι α γ ά ρ α...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί θυμωνε ό πανοραματζής : Μά έλόγου σου τώρα θά μου μάθης
πώς λέγεται ό καταρράκτης ; Καθώς πέφτει τό νερό εϊναι σαν να
κάνη γαργάρα καί τόν νοματίσανε έτσι : Καταρράκτης του Γαργάρα

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά άλλη φορά ό πανοραματζής έδειχνε μία χρωματιστή εϊκόνα
του αυτοκράτορος της Γερμανίας πού έπιθεωρούσε έφιππος ένα τάγ-
μα : 'Εδω κύριοι βλέπετε τόν Αύτοκράτωρ της Γερμανίας καβάλλα
σε άσπρο έλογο... Τόν διέκοπτε ό πελάτης : Μαύρο εϊναι τό έλο-
γο. Καί του άπαντούσε ό Πανοραματζής : "Ασπρο ήτανε μά πουρά-
στημε τό παιόμοιρο τό ζωντανό καί ό αυτοκράτορας τό έλλαξε.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό τό ανέκδοτο του πανοραματζή, μου θυμίζει ένα παλαιό θεα-
τριό ανέκδοτο πού ένας ~~παλαιός~~ δραματικός ήθοποιός, παίζοντας
τόν 'Ιούλιο Καίσαρα του ~~καίξηρη~~ ^{σηνή}, σε μία ~~σκηνή~~ της τραγωδίας,
άναψε ένα μεγαλοπρεπέστατο πούρο καί τό έναπνιζε επί σιηνής.
"Όταν στό ~~παιόμοιρο~~ ^{διάλειμμα} της παραστάσεως ένας δημοσιογράφος
του παρετήρησε ότι δεν ήτανε δυνατόν να έναπνιζε ό Καίσαρ ενεί-
νη τήν έποχή, ό ήθοποιός αποκρίθηκε : Τί σοϊ αυτοκράτορας της
Ρώμης εϊναι πού να μην έχω τό δικαίωμα να καπνίσω ένα πούρο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντως αυτοί οι πλανόδιοι πανοραματζήδες, κυκλοφορούσαν στην
'Αθήνα περίπου έως τά 1930, έδω καί σαράντα χρόνια καί ύπάρ-
χουν καί σήμερα άκόμη στα πανηγύρια των χωριών, μέ τίς ίδιες
εϊκόνες καί μέ τίς ίδιες άπίθανες έπεξηγήσεις. 'Εδω κύριοι βλέ-
πετε τόν Μεγαν 'Αλέξανδρο πού σιοτώνει τόν όφιον καί τόν κά-
νει ψ ό φ ι ο ν ...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Απ' ὅλα αὐτά Δημήτρη μου, ἓνα συμπέρασμα βγαίνει : 'Ἡ ἀφέ-
λεια τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς, πού ὄσο κι' ἂν πρόκειται νά καποφανῆ
στούς παλαιότερους ἀθηναίους, φαίνεται πὼς ἦτανε ἰδιαίτερο
γνώρισμα τῆς 'Αθήνας.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν μᾶς καποφαίνεται καθόλου, γιατί ἐγώ πρῶτος τό λέω." Ἄν δέν
ὕπηρχαν ἀφελεῖς καί κουτοί, δέν θά ζοῦσαν οἱ ἀπατεῶνες. 'Ἡ
ἀπάτη, γιά νά ζήση καί νά ἀναπτυχθῆ, πρέπει νά βρῆ ἔδαφος
εὐπιστίας καί ἀφελείας. 'Ανόμη καί στήν ἐποχή μας, τήν σύγ-
χρονη ἐποχή...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σέ διανόπτω καί συγγνώμην. 'Ανόμη καί στήν ἐποχή μας, διαβά-
ζομε κάθε μέρα σχεδόν στίς ἐφημερίδες προύσματα εὐπιστίας
πού τά ἐκμεταλλεύεται ἡ ἀπάτη. Νά, δέν εἶναι πολλές ἡμέρες
πού ἐδιάβασα ὅτι συνελήφθη κάποιος στόν Πειραιᾶ πού πουλοῦσε
σέ μπουκαλάκια ἓνα χρωματιστό νερό, φάρμακο γιά τήν φαλάκρα.
Καί οἱ ἀφελεῖς τό ἀγόραζαν, ἀλλά μαλλιᾶ δέν βγάζανε...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ἡ φαλάκρα ἔμενε φαλάκρα... Φαντάσου λοιπόν τί γινότανε στήν
παλιάν 'Αθήνα, ὅπου οἱ ἀφελεῖς ἦτανε περισσότεροι ἀπό τοῦς
ἐξυπνοῦς. 'Ανόμη θυμοῦνται οἱ παλαιότεροι ἀθηναῖοι τόν Διαμαν-
τῆ, πού εἶχε κάνει περιουσία πουλώντας τόν 'Ονειροκρίτη.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κανένα βιβλιάρει πού ἐξηγοῦσε τά ὕνειρα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, πού τό εἶχε γράφει καί τυπώσει μόνος του. Γύριζε τίς λα-
ϊκῆς κυρίως συνοικίες τῆς 'Αθήνας καί διαλαλοῦσε : 'Ο μέγας
καί σοφός ὄνειροκρίτης τοῦ Ἰνδοῦ 'Ἐλί-'Αμποῦ-Χασάν.
- ΓΙΑΓΓΙΔΗΣ Καί πουλοῦσε βιβλιάρεια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο Διαμαντῆς ; Εἶχε κάνει περιουσία μέ τόν 'Ονειροκρίτη του.
Κάποτε τύπωσε ἓνα ἄλλο βιβλιάρει μέ τίτλο : Πὼς νά κερδίζετε
στήν πρέφα. Καταλαβαίνεις ὅτι στά καφενεῖτα ὅπου γύριζε, ὅλοι
ἀγοράζανε τόν 'Οδηγό τῆς Πρέφας.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶναι γνωστόν ὅτι οἱ πλανόδιοι καί γενικά τό ἐμπόριο τοῦ πο-
δαριοῦ, ἀναπτύσσεται ὅπου ὑπάρχει φτώχεια καί δυσπραγία.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό πού λές εἶναι σωστό. Προσπάθησε νά βρῆς σήμερα ἕναν ἐλαιοχρωματιστή νά σοῦ βάφῃ κἀτι στό σπίτι. "Αμ' δέν βρίσκεις. Κι' ἂν βρῆς κανέναν, θά σέ γελάσῃ πέντε φορές ἕως δούτου νά ῥθῃ. Σέ χρόνια ἕως παλαιότερα, ἂν πήγαινες τό πρῶι έξω ἀπό τήν Δημαρχία, θά βλέπες τουλάχιστον εἴκοσι τριάντα σουβατζήδες, ἀσπριτζήδες καί μπογιατζήδες νά περιμένουν μέ τίς ταβανόβουρτσες, τά πινέλλα τους καί τοῦς τευνεδέδες, μήπως βροῦνε πελάτη... θέλεις κι' ἄλλο παράδειγμα τῆς ἀθηναίικης φτώχειας ; θά ~~εἶπω~~ στό πῶ ἀφοῦ πρῶτα ἀκούσωμε καν'να παλαιό τραγοῦδι.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Συμφωνῶ. Καί μάλιστα θ' ἀκούσωμε τώρα ἕνα πολύ παλιό τραγοῦδι πού ἀρχίζει μέ τόν στίχο : "Όταν σέ βλέπω λαχταρῶ...

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) "Όταν σέ βλέπω λαχταρῶ...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τώρα θέλω ν' ἀκούσω τό παράδειγμα τῆς παλιῆς ἀθηναίικης φτώχειας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οἱ τσαγγάρηδες καί οἱ μπαλωματῆδες πού δέν ἦτανε βέβαια πλανόδιοι, μά ἦτανε ὄλοι τους ὑπαίθριοι. Δέν ὑπῆρχε γωνιά δρόμου χωρίς νά ἔχῃ τό ὑπαίθριο μαγαζάνι τοῦ τσαγγάρη τῆς γειτονιάς.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τό μαγαζάνι αὐτό δέν ἦτανε παρά ἕνα χαμηλό τραπεζάνι ὄλο κι' ὄλο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί μιᾶ παρέιλα μέ κομμένα τά πόδια τῆς, γιά νά εἶναι καί αὐτή χαμηλή. Στό τραπεζάνι ὑπῆρχαν ὄλα τά σύνεργα τῆς τέχνης, ἕνα τευνεεδάνι μέ τσιρίσι, δύο φαλτσέτες, ἕνα ἀκόνη, ἕνα σφυράκι γιά τά καρφιᾶ καί μερικ' κομμάτια δέρματα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἐπό δουλειᾶ ὅμως, φ ο ὄ λ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλή δουλειᾶ. Ὅλος ὁ κόσμος φοροῦσε μπαλωμένα παπούτσια. Λίτσια ; Ἡ φτώχεια ... καί ὁ τσαγγάρης ἢ μπαλωματῆς, δέν εἶχε οὔτε ἐνοίκιο νά πληρώσῃ, οὔτε Ἐφορεῖες, οὔτε προσωπιό.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί οί συνεννοήσεις μεταξύ πελάτη καί τσαγγάρη γινόντουσαν από μακριά, από τά παράθυρα τών σπιτιών.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ένα είδος πρωτόγονης τηλεπικοινωνίας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μπράβο ! "Εβγαίνε ή νοικοκυρά στό παράθυρο : Καλέ τσαγγάρη, είναι έτοιμα τά σκαρπίνια μου ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτοιμα κυρά Πηνελόπη μου. Δυό καρφάκια νά βάνω απόμα καί στείλε νάν τά πάρης.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πόσα λεφτά νά σοϋ στείλω ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά δραχμή κυρά Πηνελόπη μου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μιά δραχμή ; Δέν είμαστε καλά. Μέ μία δραχμή παίρνω μία διὰ βωδινό...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε πάρε τό βωδινό καί ~~είναι έτοιμο να σου στείλω~~ κάρφωσέ 'το γιά ταπούνια...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τήραξε τουλάχιστον νά είναι γερά τά ταπούνια, όχι σαν τίς άλλες πού πήγα στόν γάμο τής άνεψιάς μου καί μου 'φυγε τό ταπούνι καί ρεζιλεύτηκα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όλα αυτά είναι σήμερα περασμένα. Καί σήμερα διορθώνονται ταπούνια, μά οί πρώην μπαλωματῆδες καί τσαγγάρηδες έχουν μαγαζιά μέ μηχανήματα : 'Επιδιορθώνονται ταπούνια στιγμιαίως.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Η εξέλιξις τοϋ έπαγγέλματος. Σήμερα υπάιθριος τσαγγάρης μέ τό τραπεζάκι του στήν γωνιά τοϋ δρόμου, δέν υπάρχει πιά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όπως δέν υπάρχει καί ο υπάιθριος κουρέας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μή μου πῆς ότι στήν παλιά 'Αθήνα υπήρχαν καί υπάιθριοι κουρέις.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ένας μόνο ; 'Ολόκληρη συντεχνία. Καί οί περισσότεροι βρισκόντουσαν στά σκαλάκια τοϋ Βαρβακείου, στήν Νέα 'Αγορά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ποιά νέα 'Αγορά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν Κεντρική 'Αγορά θέλω νά πῶ. "Όταν έγινε αύτή ή 'Αγορά έξήντα χρόνια πρίν, ώνομάσθημε Νέα 'Αγορά, γι' αντίθεσι πρός τήν Παλιά 'Αγορά τής 'Αθήνας πού ήτανε στήν όδόν 'Αδριανού.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Όσο κι'άν προσπαθώ, δέν μπορώ νά φανταστῶ πῶς δουλεύανε αὐτοί οἱ ὑπαίθριοι μπαρμπέρηδες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά σοῦ ἐξηγήσω ἐγώ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶχανε κἀθίσμα γιά τόν πελάτη, τραπεζάκι, κατρέφτη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ρίποτε ἀπ'αὐτά. Ὁ πελάτης καθότανε στά σιαλοπάτια τοῦ Βαρβακείου, ἐπάνω στά ὅποια εἶχε καί τά σύνεργά του ὁ κουρέας. Τιμές τό ξύρισμα μιᾶ δεκάρα, τά μαλλιᾶ εἴκοσι λεπτά. Εὐρίσμα καί μαλλιᾶ ὄμοῦ, εἴκοσι πέντε λεπτά. Ἡ κολώνια χωριστά, μιᾶ πεντάρρα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ κωμικά μοῦ φαίνονται αὐτά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τραγικά νά λές καλύτερα, γιατί τά δημιουργοῦσε ἡ φτώχεια καί ἡ καιομοιριά τῆς παληᾶς Ἀθήνας. Ὁ πιό περίφημος ἀπ'αὐτούς τοῦς μπαρμπέρηδες τοῦ ποδαριοῦ, ἦτανε ὁ Ἀνέστης ὁ χαλβατζῆς.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Χαλβατζῆς ἦτανε τό ἐπώνυμό του ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι, τό δεῦτερό του ἐπάγγελμα. Αὐτός ὁ Ἀνέστης εἶχε δίπλα τῆς κι'έναν ταβᾶ μέ χαλβᾶ μελένιο πού τόν ἔσπαζε μ'ένα σφυράκι. Ὅταν δέν εἶχε πελάτη νά τόν ξυρίζη, πουλοῦσε χαλβᾶ, μιᾶ πεντάρρα τό κομμάτι. Ἐννοεῖται ὅτι πολλές φορές τύχαινε νά κουρεύη καί νά ῥθῆ πελάτης γιά χαλβᾶ. Τότε τό κούρεμα διενόπτετο καί ὁ χαλβατζῆς γινότανε ἀπό κουρέας ζαχαροπλάστης. Ὅμως ὁ Ἀνέστης ἀσχοῦσε καί ἄλλο ἐπάγγελμα. Ἔμοβε βεντούζες. Τόν ἐγνώριζαν στίς συνοικίες καί τόν καλοῦσαν : "Ἐλα βρέ Ἀνέστη στό σπίτι νά κόψης δυό βεντούζες στήν πεθερά μου. Καί ὁ Ἀνέστης ἔπαιρνε τό ξυράφι του καί τίς βεντούζες του καί ἔτρεχε.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μοῦ εἶχανε πεῖ γιά κάποιον κουρέα τῆς ἐποχῆς, πού ἔπαιρνε τοῦς δρόμους διαλαλῶντας : Κουρεύω σιυλιά... Ποιός ἔχει σιυλί γιά κούρεμα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτός ἦτανε, ὁ Ἀνέστης. Βέβαια... ἐκούρευε καί σιυλιά. Πολλές φορές τήν Κυριακή ἀμολιότανε στοῦς δρόμους τῆς Ἀθήνας φωνάζοντας ὅτι ἐκούρευε σιυλιά. Φυσικά εἶχε καί φίμωτρο μαζί του κι'ἔβαζε πρῶτα τό φίμωτρο στό σιυλί καί ὕστερα ἄρχιζε τήν περιποίηση του.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ φυσικό. Τό σκυλί μπορούσε νά μὴν ἔμενε εὐχαριστημένο μέ τό κούρεμά του καί νά ἐξεδέλωνε τήν δυσαρέσειά του μέ κανένα φάγκωμα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ὅμως εἶχε καί πέμπτο ἐπάγγελμα ὁ 'Ανέστης. "Ἐπαιζε καλή κιθάρα καί πολλές φορές τίς νύχτες, τόν ἀγκαζάρανε οἱ κανταδόροι γιά νά τοὺς συνοδεύη μέ τήν κιθάρα του κι' ἕνα ἀπό τά τραγούδια πού προτιμοῦσε, ἦτανε ἡ Παραγγελία...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἡ Παραγγελία, πού θά μᾶς τήν θυμίση τώρα ἡ Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΒΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ἡ Παραγγελία

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ὅμως μιά καί μιλάμε γιά τοὺς πλανοδίους ἐπαγγελματίες, δέν πρέπει νά ξεχάσωμε τόν ἐπιδιορθωτή καρειλῶν καί ὀμπρελλῶν.

Ὁ καρειλῆς ἦτανε ταυτόχρονα καί φαθατζής...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω, περνοῦσε φάθα στίς χαλασμένες καρέιλες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί διαλαλοῦσε δυνατά στόν δρόμο. Καρέιλες διορθῶνω. Καρειλῆς καί φαθατζής...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ἐναν ὀμπρελλᾶ τόν θυμᾶμαι κι' ἐγώ. Ἐμφανιζότανε στήν συνοικία τοῦ Μεταξουργείου καί ξεκούφαινε τήν γειτονιά : Παληές ὀμπρέλλες τίς πάνω καινούργιες... Ὁ ὀμπρελλῆς !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τί θά 'λεγες Γθάγκο, ἂν σοῦ 'λεγα ὅτι δέν εἶναι πολλές ἡμέρες πού εἶδα στό τέρμα τῆς ὁδοῦ Ἴπποκράτους, ἕναν ἀξιοπρεπέστατο κῦριο, καλοντυμένο καί περιποιημένο μέ μιά μικρή βαλίτσα στό χέρι του πού φώναζε : Ὁφωτογράφος... Καλές φωτογραφίες

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό πιστεύω. Εἶπαμε ὅτι τό ἐπάγγελμα τοῦ δρόμου ἔχει πολλές ἀβάντες, Πρῶτα πρῶτα γλυτώνεις τό ἐνόμιο τοῦ μαγαζιοῦ καί δεύτερο τήν Ἐφορεία. Καί θυμήσου ὅτι στά παλαιά χρόνια, ὅταν δέν ὑπῆρχε ραδιόφωνο, ἡ μουσική ψυχαγωγία τῶν πολιτῶν, ἐρχότανε ἀπό τήν μουσική τοῦ δρόμου, τίς λατέρνες καί τίς ρομβίες.

Βέβαια τό ρεπερτόριο ἦτανε μάλλον φτωχό, μιά ἔρια τοῦ Ριγκολέττου, μιά ἔρια τῆς Τραβιάτας καί καί καμμιά πόλκα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ένα από τὰ πλανόδια έπαγγέλματα πού δέν εξαφανίστηκαν βέβαια τελείως, μά έχουν γίνει σπάνια στίς γιετονιές, είναι ο λουστρος, ο υποδηματοκαθαριστής...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Έχεις δίκαιο. Σέ παλαιότερα χρόνια, άκουγε κανείς σέ κάθε δρόμο καί σανάκι τήν στερεότυπη κραυγή : Λουστρος, βερνίκι ευρωπαϊκό...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, ναι... βερνίκι ευρωπαϊκό. Αυτό τό ευρωπαϊκό βερνίκι πόντονίζανε ιδιαίτερα οι υποδηματοκαθαριστάι. "Άλλοτε θά 'πρεπε νά ήτανε έκατοντάδες στήν 'Αθήνα. Σή ερα έχουν μείνει έλάχιστοι.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιατί έραγε ; Δέν γυαλίζει τά παπούτσια του ο κόσμος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν είναι αυτό. Τούς έφαγε τό τηλέφωνο...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί παραδοξολογία είναι πάλι αυτή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν είναι παραδοξολογία καί θά στό εξηγήσω. "Άλλοτε, στά παλιά χρόνια, ένας λουστρος δέν κέρδιζε μόνον από τό γυάλισμα τών παπουτσιών, μά περισσότερο από τά θελήματα. Περνούσε ο λουστράκιος, τόν άκουγε κάποιος ή κάποια καί τόν φώναζε : ~~Παπα~~ Παιδί, φίτ... πηγαίνεις ένα γράμμα στήν όδον Τάδε ; Μάλιστα μαντάμ, πηγαίνω... Σήνερα αυτού του είδους τά θελήματα λείφανε. Τό τηλέφωνο αντικαθιστά τά πάντα... καί ο λουστράκιος περιορίζεται στό γυάλισμα τών παπουτσιών. Καί αν θέλης μάλιστα, νά προσέξης κάτι... Δέν υπάρχουν σήνερα νέοι υποδηματοκαθαριστάι. Οι όλίγοι πού έχουν μείνει, στήν είσοδο της Στοάς 'Αρσακείου, στό Ταχυδρομείο, στήν αρχή της όδου Πειραιώς, είναι όλιμεσόκοποι καί ήλιωμένοι... "Όμως άρμετά είπαμε γι'αυτήν τήν παλαιοντολογία. "Ας θυμηθούμε τώρα καί κανένα τραγούδι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μά όχι τόσο παλιό. "Ας προχωρήσωμε λίγο στά χρόνια νά θυμηθούμε κάτι νεώτερο... Τί θά 'λεγες γιά τό περίφημο "Οι Μαρί ;

ΚΛΕΙΣ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) "Ο ι Μαρί... "Οι Μαρί...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Η ώρα μας πέρασε πάλι άγαπητέ μου Δημήτρη. "Ας διαιόψωμε γιά νά τά ξαναπούμε τήν έρχόμενη Κυριακή...